

AGENDA 8.2: KEBERKESANAN TINDAKAN BAGI MENANGANI RISIKO DAN PELUANG SISTEM PENGURUSAN KUALITI (QMS)

**MESYUARAT KAJIAN SEMULA PENGURUSAN
(MKSP) ISO QMS & ISMS UPM TAHUN 2025**

19 OGOS 2025 | 9.00 PAGI | DEWAN SENAT,
BANGUNAN CANSELORI PUTRA

Berilmu Berbakti Pertanian • Inovasi • Kehidupan

6 Perancangan

6.1 Tindakan menyatakan risiko dan peluang

6.1.1 Apabila merancang untuk sistem pengurusan kualiti, organisasi hendaklah mempertimbangkan isu yang disebutkan dalam 4.1 dan keperluan yang disebutkan dalam 4.2 dan menentukan risiko dan peluang yang perlu dinyatakan untuk:

- a) memberi jaminan bahawa sistem pengurusan kualiti boleh mencapai hasil yang dimaksudkan;
- b) meningkatkan kesan yang diingini;
- c) mencegah, atau mengurangkan kesan yang tidak diingini;
- d) mencapai penambahbaikan.

6.1.2 Organisasi hendaklah merancang:

- a) tindakan menyatakan risiko dan peluang;

b) cara untuk:

- 1) mengintegrasikan, dan melaksanakan tindakan itu ke dalam proses sistem pengurusan kualiti (lihat 4.4);

- 2) menilai keberkesanan tindakan ini.

Tindakan yang diambil untuk menyatakan risiko dan peluang hendaklah setimpal dengan kesan yang mungkin wujud terhadap keakuran produk dan perkhidmatan.

NOTA 1. Pilihan untuk menyatakan risiko boleh termasuk mengelakkan risiko, mengambil risiko untuk mengejar peluang, menghapuskan punca risiko, mengubah kemungkinan atau akibat, berkongsi risiko, atau mengekalkan risiko berdasarkan keputusan bermaklumat.

NOTA 2. Peluang boleh membawa kepada penerimgunaan amalan baharu, pelancaran produk baharu, pembukaan pasaran baharu, menangani pelanggan baharu, membina perkongsian, menggunakan teknologi baharu, dan kemungkinan lain yang diingini dan berdaya maju bagi menangani keperluan organisasi atau pelanggannya.

Penilaian risiko dibuat
adalah berdasarkan
keperluan Standard
Sistem Pengurusan
Kualiti (QMS)

ISO 9001:2015

klausa 6.1

**Tindakan
menyatakan risiko
dan peluang**

Penilaian:

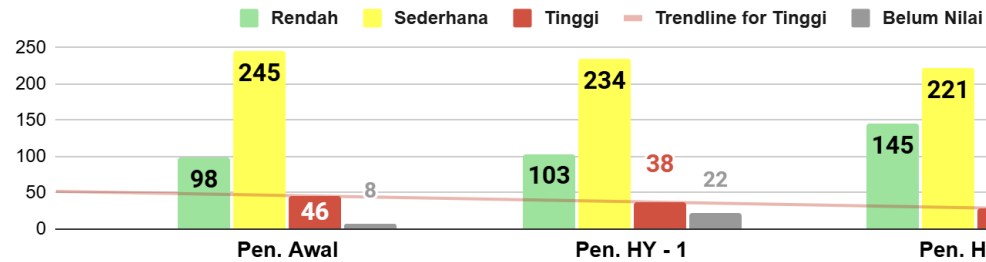
- 1. Penilaian awal
- 2. Penilaian HY1 (Jan-Jun)
- 3. Penilaian HY2 (Julai-Dis)

Risiko operasi PTJ

1. Risiko yang dihadapi dalam operasi/aktiviti rutin dan bukan rutin yang berpotensi menjejaskan operasi dan penyampaian kualiti perkhidmatan berdasarkan keperluan MS ISO 9001:2015.
2. 71 PTJ mendaftar risiko operasi PTJ masing-masing secara tahunan di templat eOPRISK (Sistem Pengurusan Risiko Operasi) dan membuat penilaian 2 kali setahun (HY1 & HY2)

2024

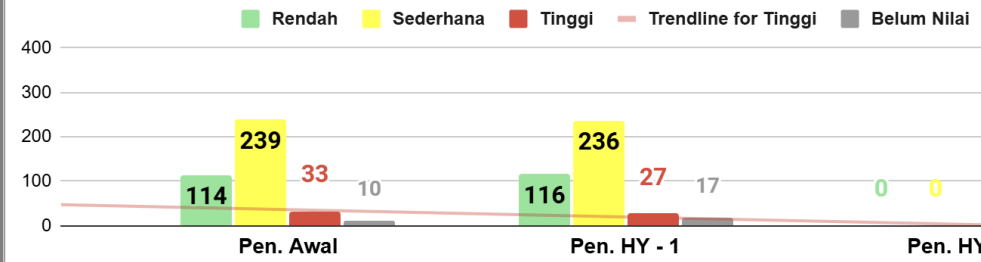
Penilaian Risiko : Awal / HY-1 / HY-2

Belum Nilai: Penilaian akan dibuat setelah strategi tindakan untuk menangani risiko di PTJ selesai dilaksanakan

2025

Penilaian Risiko : Awal / HY-1 / HY-2

*** HY2- Penilaian akan dibuat pada Januari 2026 bagi tempoh Julai – Dis 2025**

Nota:

1. Pen Awal: Penilaian Awal Risiko
2. Pen. HY1: Penilaian Pertengahan Tahun Pertama
3. Pen. HY2: Peilaian Pertengahan Tahun Kedua

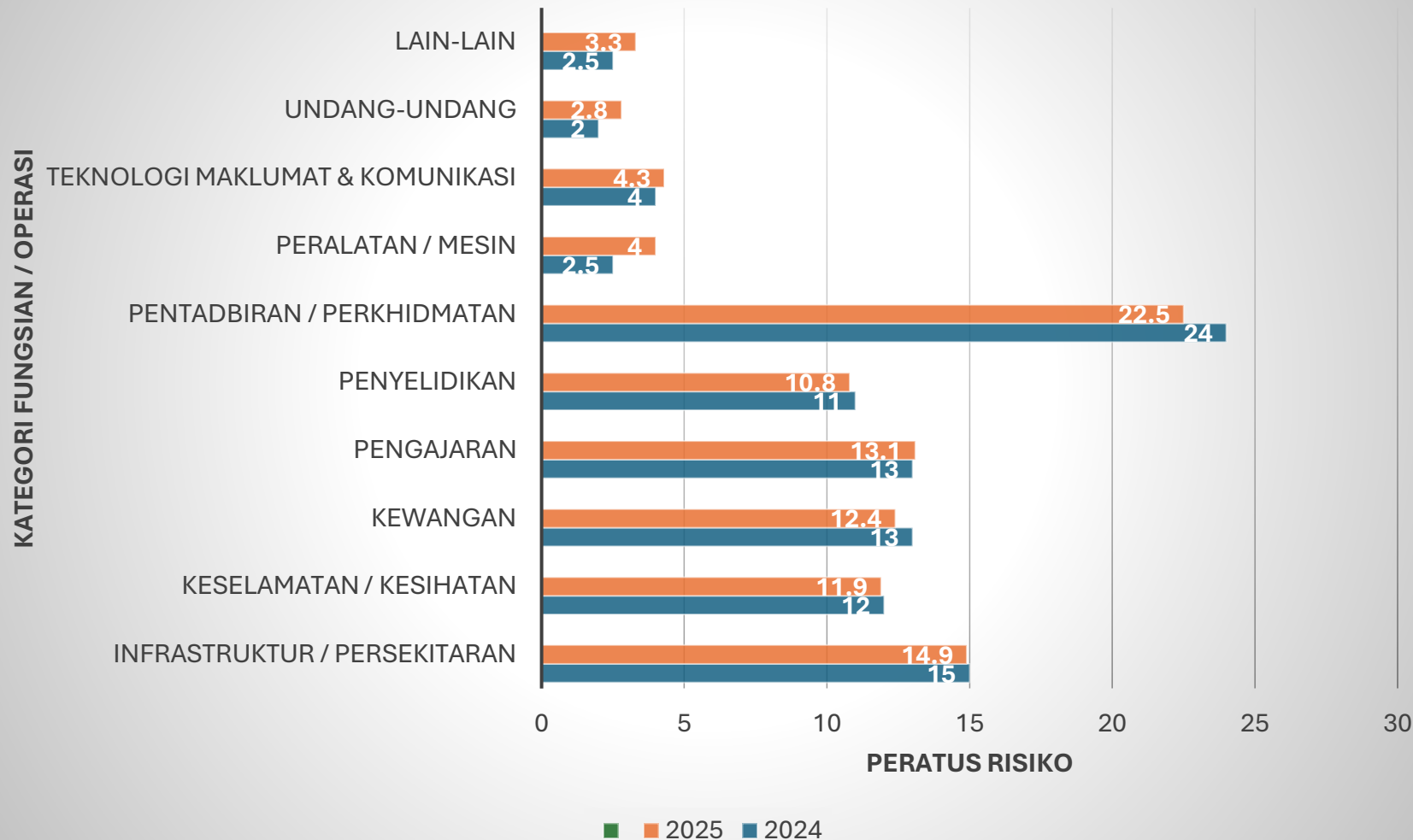
Tahap Risiko:

- Jumlah risiko:
Tahun 2024 = 397
Tahun 2025 = 396
- Bilangan risiko tinggi menunjukkan tren menurun daripada penilaian awal ke penilaian HY1/HY2. Ini menunjukkan tindakan yang dilaksanakan oleh PTJ berkesan.

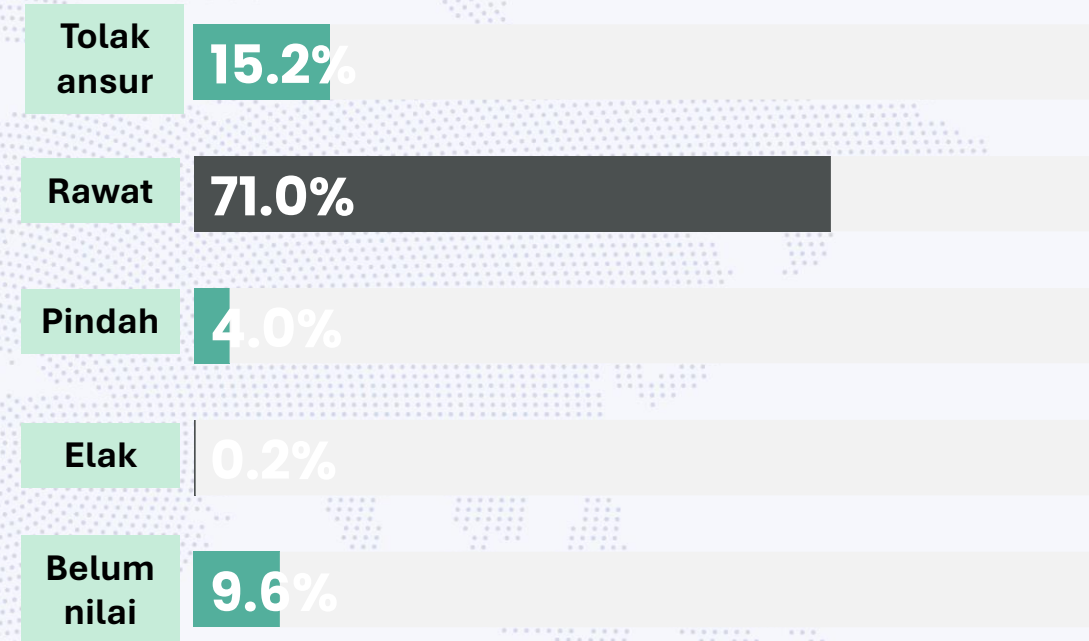
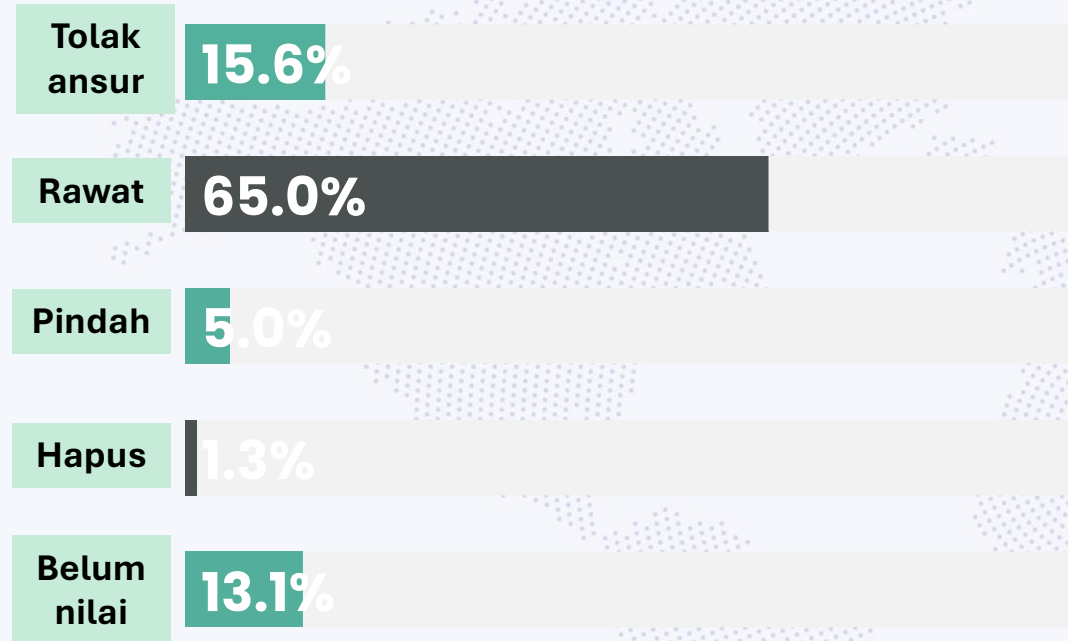
PERBANDINGAN PERATUS RISIKO BERDASARKAN KATEGORI FUNGSIAN / OPERASI BAGI TAHUN 2024 DAN 2025

1. Peratus mengenalpastian risiko berdasarkan kategori fungsian / operasi oleh PTJ tidak menunjukkan perubahan yang ketara bagi tahun 2024 dan 2025.
2. Kategori pentadbiran / perkhidmatan adalah kategori dengan peratus tertinggi yang melibatkan isu utama kekurangan staf akademik dan bukan akademik yang mahir / kompeten mengikut fungsi PTJ.

2024

2025

UPM
UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA
BERILMU BERBAKTIPUTRA
PERTANIAN UNTUK RAKYAT

- Kaedah **rawat** adalah kawalan risiko yang tertinggi ditetapkan oleh PTJ dengan menggunakan sumber sedia ada.

Tahap Risiko Tinggi

1. Melaksanakan Strategi Tindakan dan mengenal pasti strategi tindakan lain sekiranya tahap risiko masih kekal tinggi. Pemantauan tindakan di peringkat PTJ (**Mesyuarat Pengurusan PTJ**)
2. Senarai risiko tinggi dibentangkan di dalam **Mesyuarat Jawatankuasa Kualiti UPM** dan **Mesyurat Jawatankuasa Pengurusan Risiko Universiti (JKPRU)**.

Tahap Risiko Sederhana

1. Melaksanakan strategi Tindakan dan mengenal pasti strategi tindakan lain sekiranya tahap risiko masih kekal tinggi. Pemantauan tindakan di peringkat PTJ (**Mesyuarat Pengurusan PTJ**)

Tahap Risiko Rendah

Pemantauan secara berterusan. Pemantauan tindakan di peringkat PTJ (**Mesyuarat Pengurusan PTJ**)

Senarai risiko tinggi PTJ telah dibentangkan di mesyuarat:

1. Mesyuarat Jawatankuasa Kualiti ke-62 pada 25 Februari 2025 (Senarai risiko tinggi HY2 2024)
2. Mesyuarat Jawatankuasa Kualiti ke-63 pada 15 Julai 2025 (Senarai risiko tinggi HY1 2025)
3. Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Risiko Universiti Bil. 1/2025 pada 12 Mac 2025 (Senarai risiko tinggi HY2 2024)

Risiko berulang - risiko yang sama atau seumpamanya yang berlaku semula walaupun langkah kawalan telah diambil.

No	Nama PTJ	Fungsian / Operasi	Penyataan Isu / Masalah	Penyataan Risiko	Kawalan Sedia ada	Kawalan / Strategi Tindakan Baru
1	Fakulti Bioteknologi dan Sains Biomolekul	Infrastruktur / Persekitaran	Proses baik pulih bangunan / infrastruktur yang rosak / usang tidak dapat dilaksanakan dengan segera akibat kekangan kewangan	Persekitaran yang tidak kondusif untuk aktiviti pengajaran dan penyelidikan serta meningkatkan risiko keselamatan kepada warga fakulti.	1. Memohon peruntukan daripada Universiti atau KPT dan menetapkan keutamaan pada kerja baik pulih yang melibatkan kemudahan pelajar dan keselamatan. 2. Melantik Pegawai Bertanggungjawab untuk melaporkan segera sebarang kerosakan yang berlaku agar dapat ditangani segera. 3. Menggiatkan usaha penjanaan	1. Menjadikan tindakan terhadap aduan kerosakan sebagai agenda tetap Mesyuarat Pengurusan. 2. Menjadikan tindakan pembaikan terhadap aduan kerosakan sebagai KPI Fakulti 2. Memastikan permohonan peruntukan peralatan usang dimajukan setiap kali tawaran permohonan dibuka.
2	Fakulti Perubatan Veterinar	Infrastruktur / Persekitaran	Kekurangan fasiliti di dalam dewan/bilik kuliah dan makmal pengajaran untuk menampung keperluan PdP berikutan pertambahan pelajar baharu T20 bermula sesi 2024/2025	Menjejaskan aktiviti pengajaran dan pembelajaran	1. Permohonan pembelian peralatan baharu 2. Tambah baik fasiliti sediaada 3. Memperkukuhkan jaringan industri dengan fakulti bagi meningkatkan pendanaan	1. Permohonan pembelian peralatan baharu akan diteruskan di bawah RMKe-13 (2025). 2. Membuat penggantian peralatan usang di makmal melalui RMKe-12 RP5. 3. Menjalinkan kerjasama dengan pihak WAZAN UPM untuk tujuan menaik taraf peralatan PdP terutamanya di makmal melalui kutipan sumbangan wakaf fasiliti. 4. Membuat permohonan peruntukan khas kepada JPU untuk tujuan membaiki bumbung dan paip agar peruntukan belanja mengurus dan akaun amanah FPV boleh digunakan untuk tujuan naik taraf fasiliti.
3	Institut Antarabangsa Akuakultur dan Sains Akuatik	Infrastruktur / Persekitaran	Infrastruktur Hatcheri tidak mengikut spesifikasi sebuah Hatcheri telah reput dan berkarat (bangunan telah melebihi 10 tahun)	Air hujan dan penebat haba yang jatuh telah menjejaskan kualiti air seterusnya hasil penyelidikan dan mengakibatkan litar pintas	Pembersihan tangki secara bulanan dan Pemutus litar bocor ke bumi (ELCB) akan secara automatik berfungsi	Dalam proses naiktaraf

RISIKO TINGGI BERULANG 2024-2025

No	Nama PTJ	Fungsian / Operasi	Penyataan Isu / Masalah	Penyataan Risiko	Kawalan Sedia ada	Kawalan / Strategi Tindakan Baru
4	Institut Biosains	Infrastruktur / Persekitaran	Bangunan IBS dicemari kulat	Menjejaskan kesihatan, peralatan dan perkhidmatan.	i) Memasang alat penapis udara di lokasi yang kritikal masalah pencemaran kulat. ii) Memasang penghawa dingin 'split unit'	1.Memohon peruntukan tambahan daripada Universiti: a.menyediakan lebih banyak split aircond bagi menggantikan centralized aircond. b.mengecat permukaan kulat di permukaan dinding bangunan. c. membeli alat penapis udara dan melaksanakan penyelenggaraan sendiri alat. 2.Meningkatkan kadar pengudaraan dan pencahayaan di dalam bangunan IBS.
5	Pejabat Pentadbiran, Pejabat Naib Canselor	Undang - Undang	Pelanggaran terhadap pematuhan Subseksyen 44 (6), Akta Cukai Pendapatan 1967.	Kelulusan Subseksyen 44 (6), Akta Cukai Pendapatan 1967 kepada UPM ditarik semula oleh LHDN menyebabkan UPM perlu membayar cukai pendapatan dan tidak lagi boleh menerima derma orang ramai bagi membiayai kegiatan pendidikan, penyelidikan, kegiatan dan kebajikan pelajar di UPM.	1) Memastikan PTJ menyediakan laporan aktiviti, gambar & video dan senarai penerima manfaat/peserta. 2) Meningkatkan visibiliti promosi kutipan derma pada semua laman web UPM & PTJ. 3)Memastikan penyata kewangan beraudit, senarai penderma dan Borang Nyata Cukai Pendapatan UPM (BNCP) dikemukakan kepada LHDN sebelum 30 April setiap tahun. 4)Memastikan kesemua 8 pelanggaran ditutup.	1) Task force penyelesaian pematuhan audit LHDN telah diwujudkan untuk menyelesaikan/menutup 8 pelanggaran pematuhan Subseksyen 44(6), Akta Cukai Pendapatan 1967. 2) Memastikan PTJ menyediakan laporan aktiviti, gambar & video dan senarai penerima manfaat/peserta. 3) Meningkatkan visibiliti promosi kutipan derma pada semua laman web UPM & PTJ. 4)Memastikan penyata kewangan beraudit, senarai penderma dan Borang Nyata Cukai Pendapatan UPM (BNCP) dikemukakan kepada LHDN sebelum 30 April setiap tahun. 5)Memaklumkan kepada LHDN jika terdapat perubahan Ahli Lembaga Pengarah Universiti. 6)Memastikan manfaat/elaun yang diterima oleh Ahli Lembaga Pengarah Universiti adalah minimum dan munasabah. 7)Memastikan UPM tidak menanggung kerugian syarikat subsidiari. 8)Memaklumkan kepada LHDN sebarang pindaan pada perlembagaan universiti. 9)Memaklumkan kepada LHDN perancangan dan pembelian sebenar aset pada setiap tahun. 10)Memastikan kesemua 8 pelanggaran ditutup sebelum permohonan semula perlanjutan kelulusan pelepasan cukai di bawah Subseksyen 44(6) Akta Cukai Pendapatan 1967.

RISIKO TINGGI BERULANG 2024-2025

No	Nama PTJ	Fungsian / Operasi	Penyataan Isu / Masalah	Penyataan Risiko	Kawalan Sedia ada	Kawalan / Strategi Tindakan Baru
6	Pusat Asasi Sains UPM	Kewangan	Peruntukan kewangan belanja mengurus tahunan dikurangkan / dipotong memberi impak kepada penyediaan infrastruktur	Menjejaskan kualiti pembelajaran dan pengajaran serta perkhidmatan di ASPutra	i. Menyediakan anggaran perbelanjaan pada awal tahun. ii. Melaksanakan perbelanjaan berhemah.	i. Menyediakan anggaran perbelanjaan pada awal tahun. ii. Melaksanakan perbelanjaan berhemah. iii. Meningkatkan pendanaan pendapatan melalui pengambilan pelajar T20, penganjuran seminar dan sewaan kafetaria.
7	Pusat Kesihatan Universiti	Pentadbiran / Perkhidmatan	Sistem eKlinik PKU UPM sekarang tidak lagi relevan dan tidak memenuhi keperluan medico legal serta usang.	1.Nota klinikal pesakit tidak dapat ditulis dengan sempurna dan perkara ini akan menjadi masalah sekiranya berlaku kes-kes berkenaan medikolegal. 2. Keselamatan maklumat diragui. 3. Telah berlaku kehilangan data pesakit.	1. Penggunaan nota sendiri melalui buku nota/ templat temujanji pegawai pergigian secara manual (sekiranya berkenaan) 2. Pendaftaran semula maklumat pelanggan apabila kehilangan data berlaku 3. Perekodan secara manual data kes pesakit mengalami kes kemalangan/kecederaan di UPM	Dalam tindakan Pembangunan Sistem e-Klinik Baharu dengan penglibatan pihak iDEC dan Pejabat Bursar bermula tahun 2025 dan dijangka siap pada penghujung tahun 2026.
8	Pusat Pengurusan Wakaf, Zakat dan Infak	Pentadbiran / Perkhidmatan	Staf kontrak yang berhenti dan mendapat tetap serta dipindahkan ke PTJ lain	Seksyen Pentadbiran dan Kewangan terpaksa berulang kali memproses prosedur lantikan baru, perlanjutan kontrak, mengadakan latihan yang bersesuaian dan penstrukturan semula organisasi. Operasi seksyen juga akan tergendala setiap kali berlaku tukar ganti staf.	Pengagihan tugas dalam kalangan staf sedia ada	Melantik staf jawatan Pegawai Eksekuti (PE) dan Personel MyStep menggunakan peruntukan Tabung Amanah PTJ

RISIKO TINGGI BERULANG 2024-2025

No	Nama PTJ	Fungsian / Operasi	Penyataan Isu / Masalah	Penyataan Risiko	Kawalan Sedia ada	Kawalan / Strategi Tindakan Baru
9	Pusat Pengurusan Wakaf, Zakat dan Infak	Kewangan	Kekurangan dana amil bagi menampung kos operasi WAZAN kerana peruntukan sedia ada terpaksa membiayai emolumen staf kontrak yang sangat ramai	1. Operasi WAZAN terjejas teruk (meliputi kos promosi, utiliti, pengurusan pejabat, aset, latihan, latihan) dan tidak dapat dilaksanakan kerana kekurangan dana 2. Tidak dapat menyokong/ menyumbang kepada pendapatan UPM	Mengoptimumkan tenaga kerja dalam kalangan staf sedia ada (multitasking) bagi menjimatkan kos penggunaan peruntukan bagi tujuan bayaran emolumen staf kontrak.	1. Memohon waran jawatan staf tetap 2. Merangka strategi-strategi baru peningkatan zakat
10	Pusat Pengurusan Wakaf, Zakat dan Infak	Teknologi Maklumat & Komunikasi	Sistem e-WAZAN bagi proses permohonan zakat atas talian dan skim potongan gaji staf yang tidak stabil	1. Memberi kesan kepada pelanggan (staf dan pelajar) iaitu melibatkan kehilangan data semasa pemprosesan dijalankan 2. Memberi kesan kepada pentadbir sistem yang menguruskan proses permohonan pelanggan iaitu melibatkan penukaran peranan dalam sistem e-WAZAN 3. Memberi kesan kepada fungsian dan aras bagi piagam pelanggan yang pertama	1. Bagi permohonan SPG, pegawai bertanggungjawab memproses secara manual 2. Sentiasa membuat laporan di SPICT	Mengadakan promosi bagi meningkatkan hasil kutipan
11	Pusat Pertanian Putra	Lain-lain	Bekalan diesel yang tidak konsisten menyebabkan kos penyelenggaraan jentera meningkat yang menyebabkan enjin traktor bermasalah dan operasi penyelenggaraan ladang terhenti	Potensi kerosakan kepada mesin dan jentera serta menjejaskan produktiviti pertanian pada masa akan datang	1. Pembelian secara runcit di Petronas 2. Perbincangan dengan Pejabat Bursar bagi peruntukan khas diesel untuk menampung perkhidmatan yang disediakan oleh pelajar dan PTJ luar.	1) Pembelian secara runcit pada awal 2025. 2) Permohonan kepada Bursar untuk pembelian diesel secara sebutharga (6 kali penghantaran)
12	Pusat Pertanian Putra	Lain-lain	Kadar kelahiran ternakan menurun	Aktiviti penyelidikan dan pengajaran (Pregnancy Diagonise) menyebabkan proses pembiakan (kadar kelahiran) ternakan menurun	1. Meneliti keperluan dan permohonan PTJ yang diterima dengan mengambil kira tempoh penerimaan permohonan oleh PTJ/individu	1) Kertas Pengurusan PPP - pembelian ternakan baharu. 2) Mengadakan perbincangan dengan PTJ untuk bilangan ternakan yang boleh digunakan. 3) Semua permohonan penyelidikan berkaitan pembiakan (kadar kelahiran) dihadkan.

Peluang yang dikenal pasti boleh menyokong inovasi dan pematuhan piawaian kualiti.

Peluang

Risiko bukan hanya ancaman — ia juga peluang untuk sumber idea penambahbaikan

- Penerapan amalan baharu
- Pelancaran produk baharu
- Penerokaan pasaran baharu
- Memperolehi pelanggan baharu
- Mewujudkan rakan kongsi baharu
- Menggunakan teknologi baharu

Sasaran

Memenuhi keperluan organisasi atau pelanggan dan relevan dengan matlamat & arah tuju organisasi

Bilangan peluang/hikmah yang didapati hasil tindakan yang dilaksanakan daripada risiko yang telah dikenal pasti oleh PTJ

Perincian senarai Peluang boleh rujuk dalam Daftar Risiko PTJ masing-masing

Bil. Peluang (HY1) :

344

Bil. Peluang (HY-1) Mengikut Klasifikasi PTJ

Mesyuarat Kajian Semula Pengurusan (MKSP) UPM diminta mengambil maklum dan perhatian:

1. **Laporan Penilaian Risiko Operasi** Tahun 2024 & Pertengahan Tahun Pertama (HY1) 2025.
2. Senarai **Risiko Tinggi Berulang**.
3. Status **Pengenalpastian Peluang** dalam Sistem Pengurusan Kualiti.

Pertanian • Inovasi • Kehidupan
Berilmu Berbakti

Terima Kasih